

Hlavní závěry z výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. ročníků ZŠ ve školním roce 2016/2017

Česká školní inspekce provedla v květnu 2017 výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Zapojilo se do něj bezmála 90 000 žáků v téměř 3 700 školách. Každý z žáků řešil dva testy ze základních předmětů (Český jazyk, Matematika, Cizí jazyk) a jeden test z některé z 15 dalších oblastí pokrývajících významnou část Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (např. Chemie, Fyzika, Dějepis, Zeměpis, Ochrana v rizikových situacích, Přírodovědná gramotnost apod.).

Mgr. Petr Suchomel, Dr.

vedoucí oddělení metodik a analýz

Hlavními cíli zjišťování bylo poskytnout žákům a školám objektivizovanou informaci o míře dosažení vybraných očekávaných výstupů příslušného rámcového vzdělávacího programu, získat informace umožňující vyhodnotit míru naplňování významné části kurikula a formulovat podněty do diskuse o jeho možných úpravách, identifikovat míru vlivu některých faktorů vzdělávání na výsledky žáků a získat informace o úspěšnosti vzdělávání pro inspekční činnost.

Tabulka 1 | Úspěšnost v předmětech

	Pod očekávanou úspěšností	Očekávaná úspěšnost	Nad očekávanou úspěšností
Předmětové testy 5. ročník	-	Český jazyk Matematika	Anglický jazyk Člověk a jeho svět Člověk a svět práce
Předmětové testy 9. ročník	Zeměpis Chemie Přírodověda Fyzika Matematika Německý jazyk	Dějepis	Anglický jazyk Výchova k občanství Český jazyk
Kombinované testy	Kombinované výchovy 9	Informační gramotnost 9 Přírodovědná gramotnost 9 Výchova ke zdraví 9 Ochrana v rizikových situacích 9	Kombinované výchovy 5

Základní výsledky žáků

Žáci 5. ročníku dosáhli lepších výsledků než žáci 9. ročníku – v předmětech **Anglický jazyk, Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce** nad očekávanou hranici úspěšnosti, v předmětech **Český jazyk a Matematika** na očekávané hranici úspěšnosti. Oproti tomu **žáci 9. ročníku uspěli** v předmětech **Český jazyk, Anglický jazyk, Výchova k občanství a Dějepis**, v dalších šesti předmětech (Matematika, Německý jazyk, Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis) dosáhli průměrné úspěšnosti pod očekávanou hranici (viz tabulka 1). Zatímco v **nejúspěšnějším ze základních předmětů (Anglický jazyk 5. ročník)** plná polovina žáků vyřešila správně alespoň čtyři

úlohy z pěti, v **nejméně úspěšném základním předmětu (Matematika 9. ročník)** každý třetí žák vyřešil na nejvýše dvě pětiny úloh testu. Oproti roku 2013 je patrné zlepšení výsledků žáků u matematiky v 5. ročníku a anglického jazyka v 9. ročníku, naopak horšího výsledku dosáhli jak žáci 5. ročníku, tak žáci 9. ročníku v českém jazyce.

Vnější faktory související s výsledky

Výsledky žáků ve všech předmětech se různou měrou liší mezi kraji – nejčastěji dosahovali **nejnižších průměrných úspěšností žáci v Ústeckém kraji a v Karlovarském kraji, nejvyšších průměrných úspěšností žáci v hlavním městě Praze**

(viz graf 1). Z testů pro 5. ročník byl rozptýl výsledků největší v testu z matematiky (17 p. b.), z testů pro 9. ročník u testu z anglického jazyka (15 p. b.). **Žáci víceletých gymnázií dosáhli sice v průměru lepších výsledků než žáci základních škol** (v základních předmětech o přibližně 20 p. b.), **znepokojivé** je ale zjištění, že celých **30 % žáků víceletých gymnázií dosáhlo horšího výsledku než sedmkrát početnější skupina žáků základních škol** (viz graf 2). **Žáci z neveřejných škol dosáhli lepších výsledků než žáci veřejných škol**, výraznější je pak rozdíl v základních předmětech a u žáků 9. ročníku (průměrně 8 p. b., u 5. ročníku 5 p. b.). Ve výsledcích žáků 5. ročníku se nijak zřetelně nepro-